

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 24. januára 2013 v Bratislave v trestnej veci obvineného **Š. F. a spol.** pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa §§ 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/, 20 Tr. zák., o dovolaní obvineného Š. F. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. januára 2012, sp. zn. 3To 38/2009, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici z 20. januára 2009, sp. zn. 2T 163/2008, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Š. F. **s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Obvinený Š. F. s ďalším obvineným bol rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici z 20. januára 2009, sp. zn. 2T 163/2008, uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

obžalovaný 1/ Š. F. ako konateľ a vedúci organizačnej zložky obchodnej spoločnosti M., C., s.r.o., organizačná zložka zahraničnej osoby, so sídlom P. X., P. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obžalovaným 2/ P. B. s cieľom neoprávneného výberu finančných prostriedkov zo spoločnosti M., C., s.r.o. P. v presne nezistenom čase najneskôr do 21. februára 2006 vypracovali a podpísali fiktívnu Zmluvu o sprostredkovaní medzi záujemcom M., C., s.r.o., organizačná zložka zahraničnej osoby, D., a sprostredkovateľom P. B.-A., H. X. s dátumom uzavretia zmluvy 22. apríla 2001, na základe ktorej obžalovaný 2/ P. B. vystavil dňa 15. januára 2006 faktúru číslo X. na sumu 355 506,87 eur (10 710 000 Sk) a obžalovaný 1/ Š. F. zadal dňa 21. februára 2006 v pobočke Č. v P. príkaz na úhradu tejto faktúry a týmto spôsobom neoprávnene z účtu spoločnosti M.,

C., s.r.o. číslo X. vedeného v Č. previedol na účet spoločnosti obžalovaného 2/ P. B.-A. číslo X. vedeného v S. sumu 355 506,87 eur (10 710 000 Sk), čím spoločnosti M. C., s.r.o. organizačná zložka zahraničnej osoby, so sídlom P. X., P., spôsobil škodu vo výške 355 506,87 eur (10 710 000 Sk).

Za to mu bol uložený podľa § 221 ods. 4 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov s tým, že pre výkon tohto trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 3 písm. e/ Tr. zák.).

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad na dobu 1 (jeden) rok.

Poškodenú stranu súd I. stupňa odkázal s ich nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občiansko - právnych.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 18. januára 2012, sp. zn. 3To 38/2009, na podklade odvolania obvinených a poškodenej strany podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. f/, ods. 3 Tr. por. zrušil vyššie citovaný rozsudok vo výroku o treste obžalovaného B. a uložil mu miernejší trest odňatia slobody.

Oboch obvinených zaviazal k náhrade spôsobenej škody vo výške 355 506,87 eur. Zároveň zamietol odvolanie obvineného Š. F..

Dňa 7. septembra 2012 podal obvinený F. prostredníctvom svojho obhajcu na súde prvého stupňa dovolanie proti vyššie uvedeným rozhodnutiam, kde tento namieta uvedené rozhodnutia a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por. a dňa 25. októbra 2012 doplnil dovolanie aj o dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Napokon deň pred neverejným zasadnutím dovolacieho súdu doplnil podané dovolanie v tom smere, že síce prvostupňový súd síce svedkov riadne poučil pred ich výsluchom, avšak títo začali vypovedať bez toho, že by výslovne uviedli, že nevyužívajú právo na odopretie výpovede, v čom vidí porušenie zákona v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Pokiaľ ide o prvý uplatnený dovolací dôvod, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.), tak jeho naplnenie vidí obvinený aj v tom, že súdy akceptovali nekvalitný znalecký posudok a jeho návrh na doplnenie znaleckého posudku okresný súd odmietol.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uviedol obvinený v prvom rade tú skutočnosť, že súdmi zistený skutok nevykazuje ani jeden z obligatórnych znakov stíhaného trestného činu.

Nesprávne právne posúdenie zisteného skutku je pritom dané podľa jeho názoru aj v tom, že v celom trestnom konaní nebolo preukázané, že zmluva o sprostredkovaní nebola fiktívna, o čom svedčia výpovede svedkov, ktorých cituje, hodnotí vykonané dokazovanie, znalecký posudok, pričom poukázal na ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého môže dovolací súd zasahovať aj do skutkových zistení.

Obvinený tiež upozornil na tú skutočnosť, že tak súd ako i orgány činné v trestnom konaní odmietli či nevykonali dôkazy za účelom náležitého zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností (§ 2 ods. 10 a 12 Tr. por.), čoho dôsledkom bolo podľa jeho názoru nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, resp. nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia.

A na záver videl obvinený naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. i v tom, že oba vo veci konajúce súdy sa v napadnutých rozsudkoch nevysporiadali s jeho obranou pri posudzovaní viny, vychádzali iba z dôkazov, ktoré svedčili v jeho neprospech.

A napokon čo sa týka porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom, a teda dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., tak toto spočíva podľa obvineného v tom, že súd ignoroval zásadu „in dubio pro reo“ a krajský súd vec nenaštudoval dôsledne a preto rozhodol v jeho neprospech.

Na záver dovolania obvinený žiada, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v spojení s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Dňa 26. októbra a 22. novembra 2012 bolo na príslušný prvostupňový súd doručené i písomné vyjadrenie námestníka okresnej prokurátorky k predmetnému dovolaniu, z ktorého obsahu je zrejmé, že tento sa s dôvodovou argumentáciou dovolateľa nestotožňuje.

Predovšetkým má za to, že namietané hodnotenie dôkazov a neakceptovanie návrhu na ďalšie znalecké dokazovanie a ďalších argumentov dovolateľa, sústredujúcich sa na dôkaznú a vyhodnocovaciu činnosť súdov, tak tieto podľa neho stoja mimo dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por.

Pokiaľ ide o skutkový stav veci tak, ako ho ustálil a zistil prvostupňový súd, ako aj odvolací súd, tak tento nevykazuje žiadne nedostatky takého charakteru, ktoré by dovoľovali spochybníť v tej nadväznosti prijaté právne závery súdov o vine obvineného.

A ako uviedol v tejto súvislosti ďalej, žiadna skutočnosť uvádzaná dovolateľom týkajúca sa nevyhovenia návrhom na vykonanie dôkazov alebo odstránenie rozporov nenasvedčuje tomu, že by súdy vybočili zo zákonom vymedzeného priestoru dokazovania. To isté pritom platí aj pre napádaný postup súdov týkajúci sa nepribratia ďalšieho znalca.

Na záver upozornil námestník okresnej prokurátorky na tú skutočnosť, že obsah konkrétnych námietok a právnych názorov dovolateľa smeruje len ku skutkovým zisteniam súdov, revízia ktorých nie je s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v dovolacom konaní možná. Napadnuté rozhodnutia zodpovedajú pritom podľa jeho názoru zistenému skutkovému stavu veci a zákonu a vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči obvinenému Š. F. považuje z toho dôvodu za zákonné a dôvodné.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje preto podané dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Zástupca poškodenej strany vo svojom vyjadrení, okrem totožných argumentov uvedených vo vyjadrení prokurátora, poukázal na konanie obvinených, ktorí sa predovšetkým snažia vyhnúť sa povinnosti nahradiť spôsobenú škodu. Obvinený mal počas celého konania spolu s jeho obhajcom možnosť vyjadrovať sa ku všetkým dôkazom, vrátane kladenia otázok znalcovi. Zástupca poškodeného ďalej poukázal na charakter svedkov, na ktorých sa v dovolaní poukazuje, vrátane kriminálnej minulosti, zdôraznil, že obvinený nemal

oprávnenie nakladať s finančnými prostriedkami nad 5 000 eur, spôsobená škoda trestnou činnosťou predstavovala 2-3ročný zisk spoločnosti, ktorá vôbec nemala záujem na uzatváranie takýchto sprostredkovateľských zmlúv. Ďalej hodnotí jednotlivé svedecké výpovede, listinné dôkazy a jeho záverečný návrh je totožný s návrhom prokurátora.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytykané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Pokiaľ ide o výhradu obvineného, spočívajúcu konkrétne v tom, že konajúce súdy v danom prípade nesprávne vyhodnotili výpovede jednotlivých svedkov a listinných dôkazov, tak tu treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu ide o otázky skutkového charakteru, ktoré sú v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. z dovolacieho konania vylúčené. Uvedené pritom rovnako platí tiež i pre odmietnutie vykonania obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu (v tomto smere viď i *uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 21/2010*). Len s poukazom na nesúhlas s hodnotením dôkazov, resp. odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať žiadny dovolací dôvod.

Tak zo znenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ako aj z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné, a že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o dovolaní obvineného **je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie**. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu či nápravu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Čo sa týka v danom prípade uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tak ani v tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu opodstatnenosť námietok obvineného, pretože ako už aj bolo skôr spomenuté, skutkový stav tak, ako bol zo strany súdov nižších stupňov zistený je pre dovolací súd záväzný a pokiaľ ide potom o jeho právne posúdenie, tak toto je i podľa jeho názoru správne, keďže posudzovaný skutok napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 k 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák.

Opätovne sa pritom v tejto súvislosti javí ako žiaduce poukázať na to, že to, aké dôkazy súdy vykonali, ako ich následne vyhodnotili a aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili je otázka skutkových zistení, ktorú dovolací súd v predmetnom konaní už nemá oprávnenie preskúmať a to aj vo vzťahu k tomu či daná zmluva bola fiktívnou, ako je to konštatované v skutkovej vete výrokovej časti napadnutého rozsudku.

V tomto smere považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zvážiť akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Uvedené závery dovolacieho súdu možno použiť aj pri argumentácii o neexistencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., ktorý mal spočívať v nezákonnom vykonaní znaleckého posudku, resp. neochote súdov vykonať ďalší znalecký posudok. Dovolací súd nezistil žiadne pochybenie pri pribratí, vypracovaní posudku ani pri výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní.

Je taktiež zrejmé, že súd riadne poučil účastníkov konania a títo vypovedali až po takomto poučení, navyše táto okolnosť bola obvinenému známa už počas konania na súde 1. stupňa a nenamietal ju a to ani v odvolaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku).

Pokiaľ ide o ostatný uplatňovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba zdôrazniť tú skutočnosť, že zákon pre jeho uplatnenie predpokladá nie každé porušenie práva na obhajobu, ale len jeho zásadné porušenie. Zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim uvedený dôvod dovolania, sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a všetkým orgánom činným v trestnom konaní ako aj súdu je uložené umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv. Zmyslom tejto základnej zásady je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutiu.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený mal v konaní pred súdom možnosť navrhovať predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, čo napokon aj využil a o týchto návrhoch súdy aj zákonným spôsobom rozhodli. Taktiež všetky ostatné práva, ktoré sú vyjadrením práva na obhajobu a podmienky na spoľahlivé zistenie objektívnej pravdy boli v predmetnej veci riadne zabezpečené.

Nemožno však úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo, alebo sa obvinený domnieva, že jeho vina nebola preukázaná bez pochybností a mal byť oslobodený.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 24. januára 2013

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová